

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

1. În România, persoanele cu dizabilități au dreptul de a utiliza câini ghizi pentru a-și îndeplini activitățile de zi cu zi și a se deplasa în siguranță. Acești câini sunt considerați instrumente de mobilitate pentru persoanele cu deficiențe vizuale sau auditive și sunt antrenați pentru a ghida persoanele cu handicap în deplasările lor.

Persoanele cu dizabilități se confruntă cu diverse provocări și obstacole în accesul la servicii și facilități, **inclusiv în ceea ce privește accesul persoanelor cu dizabilități la acești câini ghizi, inclusiv probleme cu educația și formarea lor, acreditarea și recunoașterea lor oficială, precum și probleme cu accesul în locurile publice și la mijloacele de transport.** În acest sens, trebuie să fie făcute eforturi pentru a dezvolta și implementa politici și programe sociale pentru a sprijini persoanele cu dizabilități și a le asigura accesul la drepturile și serviciile de care au nevoie.

Conform datelor centralizate de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități (ANPD) din 2021, în România sunt aproximativ 800.000 de persoane cu dizabilități, ceea ce reprezintă aproximativ 4% din populația totală a țării. Conform datelor furnizate de Asociația Națională a Câinilor Ghizi din România (ANGR)¹, în prezent există aproximativ 70 de câini ghizi înregistrați în țară. Cu toate acestea, este important de menționat că acestea sunt cifre aproximative și că numărul real de câini ghizi poate fi mai mare din cauza faptului că unele persoane cu dizabilități aleg să aducă câini ghizi din alte țări.

Un trainer de astfel de câini ghizi declară că: „Legislația în vigoare referitoare la câini ghizi este foarte generală. Scrie că câinii ghizi pentru nevăzători au acces liber și în mod gratuit pe orice mijloc de transport și în instituții publice. În alte țări este mult mai bine reglementat, în sensul că are acces peste tot pe unde are acces un om”²

Uniunea Europeană are o legislație specifică care reglementează accesul persoanelor cu dizabilități în spațiile publice și transport, inclusiv utilizarea câinilor ghizi. Această

¹ <https://angr.ro/>

² <https://www.g4media.ro/circa-100-de-nevazatori-asteapta-un-caine-ghid-procesul-este-dificil-si-costisitor.html>

legislație a fost dezvoltată în conformitate cu Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, la care Uniunea Europeană este parte. Potrivit legislației UE: „*Deplasarea, orientarea în clădiri (unități sanitare și spitalicești, de învățământ, bancare, pentru alte servicii oferite publicului) și furnizarea efectivă de servicii vor fi accesibilizate pentru persoanele cu dizabilități, în sensul asigurării de semnalizări corespunzătoare (în forme precum Braille, forme ușor de citit și de înțeles), a intermediarilor de tipul cititorilor și interpreților profesioniști în limbajul semnelor și a asistenței vii („câini ghid”). Din acest motiv, se va permite intrarea „câinilor ghid” în anumite clădiri sau spații deschise.”³*

Câinii ghizi sunt o resursă valoroasă pentru persoanele cu dizabilități, mai ales pentru cele cu dizabilități vizuale, ajutându-le să își îmbunătățească independența, mobilitatea și calitatea vieții. Acești câini sunt instruiți să își asiste stăpânii prin ghidarea acestora în spații publice și private, precum și prin identificarea obstacolelor și a pericolelor de pe traseu. În plus, câinii ghizi pot spori siguranța și încrederea persoanelor cu dizabilități, reducând riscul de accidente și creând un sentiment de confort și stabilitate.

De menționat, sancționarea nerespectării prevederilor prezentei legi se va face conform Capitolului IX - Răspunderea juridică, articolul 100, din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1 din 03 ianuarie 2008.

În acest sens, promovarea și protejarea drepturilor câinilor ghizi și a persoanelor cu dizabilități sunt aspecte importante ale politicilor sociale și de protecție a drepturilor omului.

2. În prezent, în conformitate cu prevederile art.24 alin.(9) din Legea nr.448/2006, prevede faptul că persoanele cu handicap grav sau accentuat pot opta, la cerere:
- pentru acordarea gratuității la transportul interurban sau
 - pentru acordarea de bonuri de carburant și/sau de bonuri valorice pentru alimentarea mijloacelor de transport electrice ori pentru decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul aflat în proprietatea acestora, familiei, asistentului personal sau însoțitorului, fără a depăși suma de 1.500 lei, anual, pentru persoanele cu handicap grav, respectiv 750 lei, anual, pentru persoanele cu handicap accentuat; în această situație nu sunt aplicabile prevederile alin. (2) și (4).

³ <https://sge.gov.ro/i/wp-content/uploads/2022/08/Ghid-Conventie-ONU-dizabilitati.pdf>

Pentru a veni în sprijinul persoanelor cu dizabilități, în scopul facilitării deplasării acestora, **propunem modificarea art.24 alin.(9) din Legea nr.448/2006 în sensul acordării și posibilității de a deconta serviciile de transport în regim de taxi precum și de transport alternativ cu autoturism și conducător auto.** Propunerea nu prezintă impact financiar, această posibilitate realizându-se cu încadrarea în valorile deja prevăzute de lege (max. 1.500 lei, anual, pentru persoanele cu handicap grav, respectiv max. 750 lei, anual, pentru persoanele cu handicap accentuat).

3. Autovehiculele pentru persoanele cu dizabilități pot fi special modificate față de configurația inițială astfel încât să poată fi conduse de acestea sau pentru a le prelua și transporta pe cele cu handicap grav sau accentuat, dependente de scaunele rulante, ducând la o creștere semnificativă a autonomiei și calității vieții.

În România, *omologarea individuală* se efectuează pentru vehiculele rutiere prezentate la Registrul Auto Român (RAR) care se găsesc într-una din următoarele situații:

- a) vehicule rutiere utilizate, care nu au mai fost înmatriculate în România. Sunt exceptate vehiculele care dețin omologare europeană de tip, au fost ultima dată înmatriculate într-un stat membru al Uniunii Europene și a căror configurație nu a fost modificată.
- b) *vehicule rutiere înmatriculate în România, dar la care s-au modificat caracteristicile constructive menționate în cartea de identitate a vehiculului (CIV).*

Omologarea individuală se acordă unui vehicul care are un număr de identificare valid, îndeplinește condițiile constructive prevăzute în RNTR-7 și care a fost declarat admis la verificarea stării tehnice efectuată în baza planului de operații din RNTR-1.

Un vehicul cărui i s-a acordat omologarea individuală primește de la RAR cartea de identitate a vehiculului.

În prezent, pentru omologarea unui vehicul (omologare de serie) tariful este de 350-400 lei, în timp ce pentru omologarea unui vehicul adaptat pentru persoanele cu dizabilități (omologare individuală) tariful este de 1.600 lei.

Impactul bugetar este minimal având în vedere numărul redus de autovehicule omologate individual, adaptate pentru persoanele cu dizabilități. Conform precizărilor

Registrului Auto Român (adresa nr. 5043 din 12.04.2023), în perioada 03.01.2018 - 07.04.2023, au fost efectuate 1.413 astfel de omologări individuale.

În condițiile în care autoritățile statului și-au asumat obligația de a accesibiliza mijloacele de transport pentru persoanele cu dizabilități (mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații etc.) și de a oferi echipamente, dispozitive și tehnologii asistive și alte măsuri asemenea, adesea aceste tipuri de măsuri care să faciliteze deplasarea persoanelor cu dizabilități nefiind implementate, considerăm că se justifică acordarea unui sprijin constând în **scutirea de la plata tarifului de omologare individuală perceput de Registrul Auto Român pentru autovehiculele special modificate față de configurația inițială în scopul conducerii de către persoanele cu handicap.**

Față de cele prezentate a fost elaborată prezenta propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

În numele inițiatorilor,

Silvia-Monica DINICĂ - Senator USR

Oana Silvia ȚOIU - Deputat USR

Lista susținătorilor
PROPUNERE LEGISLATIVĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea
drepturilor persoanelor cu handicap.

Tabel semnături

NR. CRT.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Oprișoru Harel		USR
2.	Bob Virgil Maciuș		USR
3.	VICOZ COSTEȘ		USR
4.	CRISTĂ BEREA		USR
5.	DARĂU Ambraș-Jurcu		USR
6.	NEGOI REMUS		USR
7.	RADU TRIFAN		USR
8.	RADU MIHAIL		USR
9.	BOEDĂ CRISTIAN		USR
10.	SERBASTIAN CĂZNIC		USR

11.	Bodea Manus		USR
12.	CRISTIAN GHICA		USR
13.	MURILAN CLAUDIU		USR
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			

Lista susținătorilor
PROPUNERE LEGISLATIVĂ

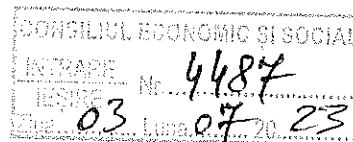
pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea
drepturilor persoanelor cu handicap.

Tabel semnături

NR. CRT.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	NEAGU DENISA		USR
2.	IVAN DAN		USR
3.	VLAD SERGIU COSMIN		USR
4.	Rodanu Bogdan		USR
5.	GIURGIU ADRIAN		USR
6.	HAVARNEANU FILIP		USR
7.	Vodosiu Beniamin		USR
8.	EUGEN TERENCE		USR
9.	RADU CIORCIU		USR
10.			

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1 din 03 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 24, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

(9) Persoanele cu handicap grav sau accentuat pot opta, la cerere, pentru acordarea gratuității la transportul interurban sau pentru acordarea de bonuri de carburant și/sau de bonuri valorice pentru alimentarea mijloacelor de transport electrice ori pentru decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul aflat în proprietatea acestora, familiei, asistentului personal sau însoțitorului și/sau decontarea serviciilor de transport în regim de taxi precum și de transport alternativ cu autoturism și conducător auto, fără a depăși suma de 1.500 lei, anual, pentru persoanele cu handicap grav, respectiv 750 lei, anual, pentru persoanele cu handicap accentuat; în această situație nu sunt aplicabile prevederile alin. (2) și (4); modalitatea de decontare se stabilește prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar indexarea limitelor se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

2. După articolul 28, se introduce un nou articol, articolul 28¹ care va avea următorul cuprins:

Art. 28¹

(1) Persoanele cu handicap beneficiază de scutire de la plata tarifului de omologare individuală perceput de Registrul Auto Român, pentru autovehiculele special modificate față de configurația inițială în scopul conducerii de către persoanele cu handicap.

(2) Scutirea prevăzută la alin. (1) se aplică pentru un singur autoturism deținut de fiecare din persoanele îndreptățite potrivit prevederilor alin. (1).

3. La articolul 64, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Constituie discriminare refuzul conducătorului de taxi de a asigura transportul persoanei cu handicap și a dispozitivului de mers, **inclusiv accesul în taxi alături de câinele-ghid.**

4. La articolul 64, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

(5) Câinele-ghid care însoțește persoana cu handicap grav are acces liber și gratuit în toate locurile publice, **inclusiv în restaurante, hoteluri, magazine și în mijloacele de transport în comun.**

3. La articolul 64, după alineatul (5), se adaugă un nou alineat, alineatul (5¹) care va avea următorul cuprins:

(5¹) Persoanele cu handicap care utilizează câini ghizi nu trebuie să plătească taxe sau tarife suplimentare pentru a-i aduce cu ei în locuri publice, inclusiv în restaurante, hoteluri, magazine sau în mijloacele de transport în comun.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE

CAMEREI DEPUTAȚILOR

Alfred-Robert SIMONIS

PREȘEDINTELE

SENATULUI

Nicolae-Ionel CIUCĂ